

SKYTTERNYTT

Medlemsblad for
Norges Skytterforbund

EM Luftvåpen 2020

God norsk innsats
Side 8

Kisen Open 2020

Et rekordstevne
Side 14

Krieghoff Luger

Ikonisk pistol med rik historie
Side 31

Bruk av scattsimulator

Tips til deg som bruker simulator i treningen
Side 26

Swedish Cup 2020

Duestad ble stevnets beste skytter
Side 22

Nr. 1 2020, 38. årgang

// REDAKTØR //

Haakon Stensrud

Mobil: 47 38 65 78

E-post: Haakon.Stensrud@skyting.no

// NORGES SKYTTERFORBUND //

Postadresse

Norges Skytterforbund, Postboks 5000,
0840 OSLO

Besøksadresse

Sognsveien 73, Oslo

E-post: nsf@skyting.no

Hjemmeside: www.skyting.no

// FASTE BIDRAGSYTERE //

Bjørn Myrset

Hans Olav Bjelvin

Svein-Erik Tosterud

Willy Klette

// ANNONSEANSVARLIG //

Norsk Militærteknisk Forlag

Prinsens gate 22

0157 Oslo

v/Bjørn Domaas Josefsen

Tlf: 22 41 60 77/mob.: 901 83 211

E-post: b.josefsen@mil-tek.no

Alternativt Knut Berg:

Tlf: 22 41 60 41/mob.: 480 43 905

Fax: 22 41 60 11

Ved ønske om hel eller delvis gjengivelse av tekst, illustrasjoner og bilder, henvend deg til Skytternytt's redaksjon. Videre trykk kan kun skje med tillatelse.

Stoff og forslag til saker sendes via e-post til haakon.stensrud@skyting.no.

// DESIGN //

FRAKK design

ISSN 2535-7093

Forsidefoto: Thomas Morel

VÅR

- MEN SESONGEN PREGES AV PANDEMI

Spredningen av koronaviruset berører hele verden, og på kort tid har hverdagen for oss alle blitt drastisk endret. Norges Skytterforbund ønsker ikke at vår idrettsaktivitet skal bidra til at koronaviruset spres ytterligere. Vi har derfor bedt våre klubber om at all idrett, treninger og konkurranser opphører med umiddelbar virkning inntil videre. Forbudet gjelder all idrettsaktivitet inkludert egentrening på bane. Følg med på våre nettsider skyting.no for oppdatert informasjon om hvordan situasjonen utvikler seg for NSF's aktiviteter.

Før spredningen av koronaviruset imidlertid ble en realitet og avlysninger og forbud ble satt i gang så skjedde det mye spennende i Skytter-Norge. Siden vi nå for øyeblikket ikke lenger kan møtes på skytebanen kan det kanskje hjelpe med litt lesestoff og tilbakeblikk på ting som har skjedd de siste månedene, og i denne utgaven av Skytternytt byr vi på lesning om blant annet:

– Kisen Open 2020, som ble en suksess der det ble satt en rekke nye og imponerende norgesrekorder. Les mer om stevnet på side 14.

– På Skytermessen 2020 kom det 800 besøkende som fikk med seg gode tilbud fra utstillere og flere spennende foredrag. Det var særlig stor interesse for to av disse foredragene, og du kan i denne utgaven lese en oppsummering av paneldebatten om våpenlovgivningen (side 10) og foredraget om bly og miljø (side 20).

– Å bruke en skytesimulator i treningsarbeidet sitt kan være både morsomt, inspirerende og lærerikt. Den grafiske visningen på skjermen gir deg mange svar, men tallene bak kan være enda viktigere å forstå. På side 26 finner du noen tips til deg som benytter Scattsimulator.

– Norske utøvere viser stort potensial i internasjonale konkurranser. Les om norsk innsats under EM i i luftvåpen i Polen på side 8, World Cup lerdue på Kypros på side 18 og under Swedish Cup på side 22.

– Vår faste anmelder Hans Olav Bjelvin gjør en litt annerledes vri i denne utgaven av Skytternytt, og serverer et historisk dypdykk om den ikoniske pistolen Krieghoff Luger på side 31.

Vi ønsker god lesning, og at alle tar godt vare på hverandre!

Haakon Stensrud

Webredaktør, Haakon.Stensrud@skyting.no

PRESIDENTEN HAR ORDET

I forrige Skytternytt skrev jeg at 2020 blir et svært spennende år, men det var ikke akkurat koronaviruset som var i tankene. Norge har i likhet med mange andre land innført restriksjoner vi ikke har sett i fredstid. Vår verden er i starten på et enormt endringsprosjekt. Vi lærer fort om at vår frihet til å gjøre det vi vil utfordres; våre reisevaner, hva som forurenses, hva vi selv bestemmer og hva storsamfunnet bestemmer.

Idretten er ikke det viktigste i slike situasjoner. Idrett er prestasjoner og underholdning. Spredningen av viruset må begrenses. Nå er ikke folkeansamlinger det beste.

Norges Skytterforbund har som alle andre idrettsorganisasjoner innført restriksjoner. NSF følger Folkehelseinstituttets bestemmelser og råd som Norges Idrettsforbund (NIF) følger opp med sine vedtak. Norges Skytterforbund er 100% lojale med NIF. Vedtaket NSF gjorde 12. mars var til 26. mars 2020 siden det var anbefalingen. Skoler, barnehager og så videre er også stengt til denne datoen, og helsemyndighetene har i tillegg varslet at perioden kan bli forlenget. Det blir derfor rimelig å anta at også idretten vil følge en slik forlengelse hvis den blir en realitet. NSF følger det FHI/NIF mener er riktig.

NIF bruker begrepet organisert trening om all aktivitet i regi av klubb. Dette i motsetning til uorganisert aktivitet, for eksempel løkkefotball. En del skyttere og noen få klubber har definert egentrening på bane som unntatt fra bestemmelsene dersom dette skjer utenom de fastsatte treningstidene. Dette har ikke vært intensjonen. **NSF følger Norges Idrettsforbund om at all idrett, treninger og konkurranser opphører med umiddelbar virkning. Des-**

suten at forbudet gjelder all idrettsaktivitet inkludert egentrening på bane.

Dette treffer også planlagte større arrangementer som Landsstevne for rekrutter og NM 10m/15m luft på Ørland. Begge er utsatt. Vi vurderer utsettelse/avlysning fortløpende av andre mesterskap. Det er lagt ned flere tusen frivillige timer for å arrangere årets norske mesterskap og andre store stevner. Vi håper de ikke er forgjeves og at vi får arrangert mesterskapene senere på året.

Skyttermessen 2020 ble en suksess. 800 besøkende, meget gode seminarer, gode diskusjoner og nesten bare positive tilbakemeldinger fra utstillerne. Samtidig har vi veldig mange læringspunkter. Administrasjonen arbeider allerede med en forbedret utgave av Skyttermessen i 2021. Når og hvor den arrangeres kommer vi tilbake til.

Forslag til ny våpenforskrift ble [tilgjengeliggjort på nett](#) 12.mars. Se innlegg på side 7 fra teknisk komité om foreløpige vurderinger. Og følg med på www.skyting.no for fremtidige oppdateringer i saken.

Forbundsstyret har besluttet at det skal gjennomføres ekstraordinært forbundsting lørdag 13. juni ved Gardermoen. Kvelden før blir det kretsledermøte og gjennomgang av sakene med delegater til forbundstinget. Per i dag står tre saker på dagsorden: 1) SkytterAdmin 2.0, 2) Løvenskioldbanen, 3) EM 2022.

Ta vare på hverandre!

Har du kommentarer, innspill eller spørsmål? Du kan alltid kontakte meg på mail@havardlarsen.net.

Håvard Larsen

President

SISTE NYTT FRA BREDD Reidrettskomiteen

Når dette leses har det blitt mars 2020 og dermed skulle det vært veldig kort tid til NM luft 10/15 meter og landsstevnet for rekrutter.

Men som vi alle vet - det er utsatt på grunn av smittefare. Dette var nok en riktig avgjørelse, som vi som forbund ikke kan og ikke skal overprøve nasjonale myndigheter på. En må være forberedt på at enkelte NM må flyttes eller avlyses grunnet smittefare. Her jobber vi med årets arrangører på når siste frist for avgjørelse om NM må avlyses/avholdes. Her er prioriteringen klar: Helse først! På den positive siden gir dette flere av oss anledning til å trene mer alternativt og dermed være bedre forberedt når dagen kommer og NM gjennomføres.

Øvelsen T96 har blitt gjennomført flere steder i landet og det virker som om dette er noe flere skyttere synes er en god trening.

Nå er også Norgescupen igangsatt - selv om denne nok ble rammet ganske så tøft av avgjørelsen om å stenge all organisert trening og konkurranse som ble innført 12. mars. Vi satser på at når dette oppheves så vil flere klubber og skyttere melde seg på i cupen og at det dermed blir en spennende konkurranse med en flott finale i september eller deromkring.

Vi får stadig nye utfordringer, som for eksempel spørsmålet om hvordan full integrering av paraskyttere i alle grenene våre kan gjøres på best mulig måte. Eller hvordan vi som utvalg kan være med å støtte arbeidet ute i kretsene, hva ønsker dere hjelp til?

Det blir et spesielt år for rifle-NM, vi har fått 3 arrangører. Vi har tildelt NM 50M til Kisen MSL, 300M til Storfjorden Sportskytterlag og så vil Levanger SSL

holde et eget NM for alle veteraner for 50M og 300M. Det en må være klar over er at en kan kun delta på ett NM, det vil si at en kan ikke delta på 50M hos Kisen og 50M i Levanger.

Vi mangler fortsatt arrangører til NM Bane Pistol i 2020, det har medført at vi dessverre vil måtte avlyse dette.

Frist for å søke om NM 2021 er satt til 1. september 2020, hvis det er noe klubber eller kretser lur på så er Breddeidrettskomiteen tilgjengelig

Kunne din klubb tenke seg å arrangere? Ta kontakt med Breddeidrettskomiteen på e-post:

bik@skytteidrett.no

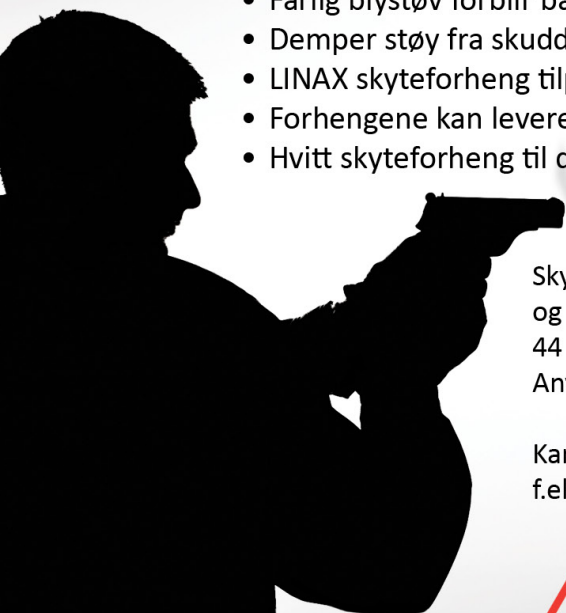
Asta S. Kvalbein

Leder Breddeidrettskomiteen

SIKRING AV SKYTEBANER

- Skytebaner over hele verden har valgt denne type skyteforheng, både Politi, Forsvaret og private skytebaner.
- Unik naturgummi; splintres ikke som en fiberplate, men lukker seg og etterlater kun ett nålestikk etter prosjektilet.
- LINAX bevarer sine egenskaper, noe som gir skyteforhenget lang levetid.
- LINAX skyteforheng gir skytterne økt sikkerhet mot farlige rikosjetter.
- Farlig blystøv forblir bak forhenget hvor det kan suges ut.
- Demper støy fra skudd og anslag på bakveggen.
- LINAX skyteforheng tilpasses kundens mål, også for mobile installasjoner.
- Forhengene kan leveres med praktisk oppheng på skinner.
- Hvitt skyteforheng til dias prosjektering leveres på forespørsel.

LINAX

Skyteforhengets levetid er avhengig av hvilken type våpen og ammunisjon som benyttes, f.eks 22 cal. 38 wadcutter, 44 magnum, 6,5 mm, 303 cal., 357 magnum, 45 auto og 9 mm. Anvend ikke lett ammunisjon eller luftvåpen.

Kan tilpasses bruk av annen ammunisjon som f.eks "Hollow point bullet".

THRANE & THRANE
TEKNIKK A.S

Torstadbakken 4, 1395 Hvalstad, Norge
Tlf. 66 77 84 84 • ttt@thrane.no • www.thrane.no

Sikkerhet
Kvalitet
Lang levetid

SKYTTER LANDSLAGET

Visste du at Skytterlandslaget har en egen nettside?

Skytterlandslaget er toppidrettssatsingen til Norges Skytterforbund og ble etablert foran sesongen 2017 for å samle alle NSF's grener om samme idé og samme satsing.

På Skytterlandslagets nettsider finner du oppdatert informasjon om Skytterlandslaget, blant annet profiler av våre toppidrettsutøvere, alle uttakskriterier for deg som ønsker å kvalifisere deg til laget, ofte stilte spørsmål og svar, siste nytt, en oversikt over fremtidige konkurranser Skytterlandslaget deltar på og kontaklinformasjon.

Trykk her for å gå til skytterlandslaget.no!

SISTE NYTT FRA TOPPIDRETTSKOMITEEN

I skrivende stund står vi i en vanskelig tid. Koronaviruset rammer oss alle på ulike måter, og vi kjenner ennå ikke konsekvensene eller omfanget av situasjonen.

I denne situasjonen settes liv og helse først, og det er selvsagt at også idretten iverksetter nødvendige tiltak for å unngå spredning av viruset. Dette har også betydning for toppidretten. En rekke internasjonale konkurranser innen alle grener er avlyst, og det er uklart hvor stor del av sesongen som vil bli påvirket av denne situasjonen. Våre fremste utøvere viser i disse dager fleksibilitet og evne til å finne løsninger for å fortsatt trene og forberede seg som om OL og PL vil gjennomføres som planlagt.

Ledelsen av Skytterlandslaget følger imidlertid situasjonen tett, det samme gjør NIF. Vi vet også at IOC har etablert en beredskapsgruppe som blant annet inkluderer WHO vedrørende utbruddet av koronaviruset, som gjør vurderinger rundt gjennomføringen av OL/PL i Tokyo.

I Norges Skytterforbund ble det den 12. mars klart at all idrettsaktivitet er avlyst inntil videre, etter klar anbefaling fra norske helsemyndigheter og Norges Idrettsforbund. Det innebar også utsettelse av NM 10m/15m for pistol, rifle og viltmål, som opprinnelig skulle avholdes ved utgangen av mars ved Ørland Pistolklubb. Selv om det altså er uklart hvordan sesongen 2020 vil bli til slutt, tar vi fremdeles utgangspunkt i at det vil avholdes Norgesmesterskap i løpet av sesongen. Dette har betydning for utdeling av H.M. Kongens pokal i 2020, hvor det nå er vedtatt kriterier for tildeling av pokalene denne sesongen.

I den forbindelse kan det være nyttig å dele informasjon om bakgrunnen og rammebetingelsene rundt tildelingen av H.M. Kongens pokal. Kongepokalen har nemlig lang tradisjon innen norsk idrett. Den første kjente pokal ble delt ut i 1879, da innen skiidrett. Pistolskytteren Knut Kvaal vant den første Kongepokalen innen skytteridretten i 1928. Overordnede føringer for tildeling av H.M. Kongens pokal reguleres av Norges Idrettsforbund (NIF). NIF avgjør hvilke særforbund som mottar Kongepokaler etter årlige søknader fra

særforbundene, og stiller enkelte krav til tildelingen av pokalene. Først er det bestemt at en Kongepokal skal være den høyest rangerte premien i NM. I tillegg kan ikke Norgesmesterskap hvor det skal deles ut Kongepokal være av dårlig kvalitet og kvantitet. Det er særforbundenes ansvar for å sørge for at dette ikke skjer. For å tilfredsstille kravet om kvantitet skal minst 15 utøvere delta, hvor menn og kvinner regnes hver for seg.

Innenfor dette rammeverket skal særforbundene ha egne bestemmelser for utdeling av Kongepokaler. Det betyr at Norges Skytterforbund selv beslutter spesifikke tildelingskriterier. I NSF ble det på Tinget 2013 vedtatt en fast rullering av Kongepokalene mellom de fire grenene, og dette reguleres nå i Fellesreglementet 2.9.2. Utover dette er det Toppidrettskomiteen som har ansvar for utdelingen i de enkelte år. I henhold til NSF's faste rullering skal Kongepokalene i 2020 deles ut innen viltmål. Deltagerhistorikk i NM 10 meter og 50 meter viltmål de siste årene tilsier imidlertid at det ikke er tilstrekkelig antall deltagere i mesterskapsøvelsene for verken kvinner eller menn til å tilfredsstille NIF's overordnede krav om kvantitet. Derfor er det vedtatt i både TIK og Forbundsstyret at Kongepokalene i 2020 vil deles ut til Norgesmesterne som oppnår beste resultat i bestemte øvelser på tvers av samtlige grener, som regulert i Fellesreglementet 2.9.7.1. NM-vinnernes resultater vil sees opp mot resultater oppnådd i internasjonale mesterskap og verdenscup

Etter at årets siste NM er avholdt, vil et utvalg nedsatt av TIK med representanter fra samtlige grener foreta en vurdering av oppnådde NM-resultater og tildeling av Kongepokalene. Med andre ord kan Kongepokalene både for kvinner og menn vinnes innen samtlige grener i 2020, og det er åpent hvem Kongepokalene tilfaller.

Til tross for at vi inntil videre ikke kan møte hverandre på en klubbtrening eller NM, ønsker vi at Skytter-Norge tar godt vare på hverandre.

Ingrid Stubsjøn

Leder Toppidrettskomiteen

SISTE NYTT FRA TEKNISK KOMITÉ

Da er vi allerede kommet så langt i det nye året at de første store konkurransene er kansellert. World Cup og NM Luft blir forskjøvet og prøve-OL er avlyst. Det går selvfølgelig ut over våre skyttere. Når vi da også opplever at alle skytebaner er stengt for egentrening, blir det kun tørrtrening hjemme. Vi får håpe det ikke tar for lang tid før vi kan komme i gang igjen.

Vi har lagt ut en del tema til revisjon av Nasjonalt pistolregelverk og [bedt om tilbakemelding](#). Det har ikke kommet mange innspill innen tidsfrist, men det tyder kanskje på at de fleste var enige i de temaene vi spurte om. Vi jobber nå videre med det vi har, så får vi se om det kommer flere tilbakemeldinger etter hvert som forslaget til nytt regelverk kommer på ny høring.

Når dette skrives, har jeg så vidt fått skummet igjennom [høringen til ny våpenforskrift](#). Det ser umiddelbart ut til at den er positiv for oss. Noen områder er klarere beskrevet enn tidligere, og noen er blitt bedre. Det nye er at pistolskyttere under visse betingelser gis mulighet til å kjøpe sportsutstyret sitt ved fylte 18 år, og det er en lettelse ut fra dagens 21 år. Vi har sett problemet med Ungdom og juniorskyttere som skal reise på konkurranser i inn og utland. Sammen med en enklere form for utlånserklæringer kan det bli lettere å reise til og fra på en lovlig måte. Vi må finlese tekstene for å få en full oversikt over hva dette egentlig innebærer.

En annen forbedring er oppbevaring av våpen under transport. I dag er det meget strengt og medfører en del problemer for en som skal delta med flere våpen på et stevne. Ny forskrift tillater at våpen under transport, kan ligge midlertidig i låst bil uten tilsyn. Det har alltid vært et dilemma når man har behov for litt mat og en kopp kaffe på vei til eller fra et stevne. Skal man la våpenkofferter ligge ulovlig i bilen eller skal man ta med alt inn på spisestedet. Bra at det kommer

en presisering her.

Dagens våpenforskrift har en passus som medfører mye frustrasjon og diskusjoner. Hvis et våpen har et kaliber som kan benyttes til flere øvelser, risikerer man avslag på en søknad. Meningen når teksten ble skrevet var sikkert god, men tolkingen i ettertid av byråkrattene er lite fleksibel. Her vil nok den nye teksten i forslaget løse opp i dette. Ett våpen per øvelse man deltar i, og fortsatt mulighet for reservevåpen, er en klar forbedring og presisering av tekst. Så får vi se hva som blir endelig dokumentasjonskrav for øvelse. Høna og egget gjelder her også. Vanskelig å dokumentere deltakelse uten nødvendig sportsutstyr.

Noe som mange etterlyser er hjelp til vurdering av nye medlemmer. Her er det ikke så mye hjelp å hente i den nye våpenforskriften. Jeg skal ikke ta noen debatt på dette, men politiet er jo de som er ansvarlig for å ivareta sikkerheten. De fleste klubber har på ett eller annet tidspunkt hatt ønske om en avklaring på en medlemssøknad. Ikke nødvendigvis for alle søknader, men et ja eller nei av og til kunne vært greit. Skytterforbundet ønsker en slik mulighet velkommen hvis det er mulig.

Innspill på høringen er åpen for alle og vi i NSF vil helt sikkert komme med noe. Det som er sikkert, er at uten innspill så forandres ingen ting. Husk at en høring også er en mulighet for å fortelle hva man mener er bra, og ikke bare hva man vil forandre.

Tom Lauritzen

Leder Teknisk Komité

ETT STEG VIDERE MOT TOPPEN

Norske utøvere på pallen under EM Luftvåpen 2020.

Europamesterskapet i Wrocław ble en bekreftelse på at Norge stadig kryper nærmere verdens beste skyttere også med luftvåpen. Vi oppsummerer EM Luftvåpen 2020.

I fjorårets EM Luftvåpen nådde ikke Norge en eneste finale på seniorsiden. EM 2020 ble langt mer hyggelig og EM-sølv til Jenny Stene, Johanna Reksten og Jeanette Hegg Duestad i lagkonkurransen på 10 meter luftrifle ble et flott punktum siste dag av EM.

Rifleskytterne ble dermed stående med plasseringene 2-4-5-6-8-8 etter å ha nådd hele seks semifinale- og finaleplasser denne gang. Jeanette Hegg Duestad viste at nordmenn også kan skyte

strålende finaler da hun røk ut av medaljekampen med kun 0,1 poengs margin mot russiske Galashina til 4.plass. Russeren endte til slutt på andreplass, også hun bare 0,1 poeng fra en enda bedre plassering. Bittesmå marginer, men Jeanettes finaleskyting var bunnsolid og førsteårssenioren fra Vestfold har noe virkelig bra på gang.

Jenny Stene og Henrik Larsen fikk hver sin 8.plass i de individuelle finalene, mens Stene også var i

semifinale på mixed team med Øyvind Solbrekken Flatla og var fattige 0,5 poeng fra bronsefinale og 0,9 poeng fra gullfinale. I herrenes lagkonkurranse ble det 6.plass på de norske gutta.

BEDRE ENN NOEN GANG?

Det er vanskelig å sammenligne årets resultater med hva Norge tidligere har oppnådd i EM Luft. Men det er verdt å merke seg at med gammelt konkurranseprogram uten finaler ville Norge reist

hjem med 2 gull og 2 bronse fra individuelt og lagkonkurranse i lufrifleskytingen. Det er svært oppsiktsvekkende.

Jenny Stene var best av alle kvinnene i kvalifiseringen med europarekord og det norske kvinnelaget også best etter 60 skudd med nok en europarekord. I herreklassen var Henrik Larsen tredje best i kvalifiseringen både individuelt og i lagkonkurransen sammen med Øyvind Solbrekken Flatla og Endre Hagelund. Dette viser hvilken kvalitet som ligger i dette unge laget, som kommer til å utvikle seg videre de neste årene.

10 TIERE PÅ RAD

Ole-Harald Aas har nådd et europeisk toppnivå på 10 meter luftpistol denne vinteren, men fikk det ikke til å klaffe på den individuelle øvelsen. Dagen etter var han tilbake i sitt ess og leverte meget sterkt på mixed team-øvelsen. Etter en 7ér (!) på skudd to var det strøkent hele veien, med bare ett tapt poeng på 15 skudd midtveis i sin 30-skudd til totalt 290 poeng, inkludert ti tiere på rad inni der. Ole-Harald er virkelig på gang og går mot en flott sesong. Siv Marit Løvhaug og Aina Sandstøl har jobbet godt gjennom hele forsesongen, men fikk ikke ut sitt beste når det gjaldt som mest i EM.

På viltmål rakk heller ikke Anne-line Tangen og Even Nordsveen opp denne gangen. Etter fjerdeplassen på mixed team på EM 50 meter i fjor, var det håp om en ny overraskelse fra det lille norske laget også denne gang. Slik gikk det ikke, men innimellom skyter

begge to gode serier og har absolutt noe å bygge på de neste årene.

STERKE JUNIORPRESTASJONER

Allerede første konkurransedag i EM var Norge representert i finalearenaen. 17 år gamle Julie Paulsen Johannesen ble til slutt nummer seks på 10 meter lufrifle junior kvinner i sin EM-debut. Lista var lagt, men marginene jobbet litt mot de norske rifle-juniorene de neste to dagene. På mixed team var Julie Paulsen Johannesen og Tobias Bernhoft-Osa 0,8 poeng fra semifinaleplass, og i jentenes lagkonkurranse var Norge samme differanse 0,8 poeng fra å gå til bronsefinale. Men med en rifletropp der 5 av 6 juniorer debuterte i luft-EM, var summen av prestasjonene svært oppløftende tross alt.

På pistol junior ble den store oppturen Mattis Hembres strålende individuelle konkurranse. Etter 91-94 på de to første

seriene, skjøt Mattis på øverste nivå på de siste 40 skuddene med 96-97-96-96 til totalt 570 poeng og ble nummer ni på samme poengsum som finalegrensa, men dessverre rangert bak på inner-tiere.

FORTSATT UNG SATSING

– Vi vil fortsette vår satsing på sultne skyttere, som er villige til å legge ned det arbeid som kreves for å bli best i verden. Og i hovedsak betyr det utvikling av unge skyttere som vil opp og fram. Vi ser både på rifle og pistol at vi har typene som kan nå den absolutte verdenstoppen og det er inspirerende å følge disse i både trenings- og konkurransearbeid. Vi er akkurat nå Europas beste nasjon i OL-øvelsene på rifle totalt sett, og med både tålmodighet og offensivitet skal vi utfordre verdens beste nasjoner i alle OL-øvelser i årene framover, sier sportssjef Tor Idar Aune.

Mattis Hembre, pistoltrener Uwe Knapp og Erik Eknes under EM Luftvåpen 2020.

PANELDEBATT OM VÅPENLOVGIVNING

Jaktkonsulent Norges Jeger og Fiskeforbund (NJFF) Vidar Nilsen.

Representanter fra Norges Skytterforbund, Det frivillige Skyttervesen, Norges Jeger- og Fiskeforbund, Den Danske Skytteunion og Justiskomiteén informerte og tok i mot spørsmål om våpenlovgivningen på Gardermoen i forbindelse med Skytermessen 2020.

// TEKST: Haakon Stensrud //

Fokus for debatten var hva ny våpenlov betyr for skyttere og jegere samt erfaringer fra dansk våpenlovgivning.

Panelet bestod av Bjørn Harald Vik, Visepresident i Norges Skytterforbund som ledet debatten, leder av justiskomiteen på Stortinget Lene Vågslid (A), Generalsekretær i Det Frivillige Skyttervesen (DFS) Jarle

Tvinnereim, Jaktkonsulent i Norges Jeger og Fiskeforbund (NJFF) Vidar Nilsen og Generalsekretær i Danske Skytteunionen, Tommy Sørensen.

EN GOD BALANSE

Leder av justiskomiteén på Stortinget Lene Vågslid introduserte om behovet for ny våpenlov.

– Dagens våpenlov er 50 år gammel, og det har skjedd en del i samfunnet siden den gang. Loven skal ha en god balanse mellom å ivareta interessene til legale brukere av våpen og ta vare på samfunnssikkerheten. Den skal også være tydeligere og bedre strukturert, da mange bestemmelser blir flyttet fra forskrift til lovtekst, fortalte Vågslid.

Særlig blir det mye strengere og vanskeligere for personer med mulig tilknytning til kriminelle miljø i den nye loven.

– På dette punktet er den nye loven blitt strengere, i den forstand at kun personer som er skikket til å ha våpen skal ha det. Man skal ha respekt for våpenet, både til sport og jakt. Vi har i utgangspunktet en god kultur for jakt og sportsskyting i Norge, så vi har opplevd støtte for dette fra skytterorganisasjonene, sa Vågslid.

FORBUD MOT HALVAUTOMATISKE RIFLER

Vågslid tok også opp forbudet mot halvautomatiske våpen ombygd fra automatvåpen ment for politi og forsvar. Her informerte hun om at det er lagt opp til særskilte tillatelser for sportsskyttere og at forbudet heller ikke rammer halvautomatiske jaktrifler.

Det som imidlertid har fått en del oppmerksomhet i media i forbindelse med dette forbudet er at tidligere ervervede våpen må leveres inn, da forbudet får tilbakevirkende kraft.

– For å bøte på dette er krav om en kompensasjonsordning blitt fremmet, og dette er nylig blitt vedtatt til vurdering i Stortinget, sa Vågslid.

NJFF kom med innspill om at deres posisjon i denne saken er at dette kunne bli løst bedre.

– Dette er en av få ting i den nye våpenloven som trolig har en mer politisk motivasjon bak enn andre hensyn, sa jaktkonsulent Vidar Nilsen fra NJFF.

GOD KONTAKT MED SKYTTERORGANISASJONENE I UTFORMINGEN AV LOVEN

– Det har vært svært viktig å ha kontakt med de ulike organisasjonene som blir berørt av den nye loven. Og skytterorganisasjonene har også fått gjennomslag. Blant annet ble begrensningen som i utgangspunktet var 6 våpen i jaktvåpengarderoben økt til 8 våpen etter tilbakemelding fra organisasjonene, fortalte Vågslid.

Jaktkonsulent Vidar Nilsen bekrefter at dette har vært tilfelle.

– Man kan kanskje få inntrykk i sosiale medier eller lignende at de som utformer lovene ikke vet hva de gjør, men vårt inntrykk er at dette er fagfolk som vil skyttere og jegere vel, og har utformet en lov som skal komme oss til gode – men som selvfølgelig også er balansert opp mot samfunnssikkerheten.

En annen sak som har kommet

opp i forbindelse med den nye våpenloven er kontroll av våpenoppbevaring uten forhåndsvarsling. Leder av justiskomiteén presiserte derfor nærmere om dette:

– Kontroll av våpenoppbevaring uten forhåndsvarsling gjelder kun i spesielle tilfeller der politiet har særskilt mistanke om misbruk eller kriminelle handlinger. I rutinemessige kontroller vil det som tidligere bli sendt ut forhåndsvarslinger til våpeneiere fra politiet, konstaterte hun.

DIGITALISERING – EN FORUTSETNING FOR MER EFFEKTIV VÅPENFORVALTNING

En unison tilbakemelding fra alle skytterorganisasjonene er at våpensøknader tar for lang tid.

– Det verste i dag er svært lang saksbehandling ved søknad om erverv av våpen, konstaterte generalsekretær i Det frivillige Skyttervesen, Jarle Tvinneheim.

Leder justiskomiteen på Stortinget Lene Vågslid (A).

I tillegg påpekte både representanter fra skytterorganisasjonene og publikum om ulik behandling av våpensøknader i ulike deler av landet. En digitalisering og mulig sentralisering av våpenforvaltningen kan muligens bøte på dette.

– NSF og DFS har gitt innspill til våpenforvaltningen, og er positive til de modellene som er blitt beskrevet som mulige løsninger. Den vi liker best er at det blir sentralisert til ett våpenkontor som forvalter våpensøknader. Det sikrer trolig mer lik og korrekt behandling av søknader, fortalte Tvinnereim.

Men digitaliseringen har latt vente på seg. Modellene er klare, men iverksettingen er ikke i gang ennå. I følge leder av justiskomiteén har det sammenheng med at denne saken ikke er blitt prioritert nok i norsk justissektor.

– Det har vært mange utskiftninger i justisdepartementet de siste årene, og da også stadig endringer av prioriteringer. Jeg er redd for at initiativet til digitalisering rett og slett dessverre har blitt nedprioritert de siste årene, fortalte Vågslid.

Generalsekretær Tommy Sørensen fortalte at situasjonen med lang søknadstid også gjelder i Danmark, og at de har flere av de samme utfordringene relatert til digitalisering som oss.

Vidar Nilsen fra NJFF etterspurte fortgang og at en digitalisering vil ha gode effekter:

– I et nytt digitalt system vil man trolig raskt kunne spare

inn kostnadene man får ved opprettelsen da saksbehandlingen trolig blir mer effektiv, presis og økonomisk enn dagens analoge system.

HOLDNINGER TIL VÅPEN I DET NORSKE SAMFUNNET

Visepresident i Norges Skytterforbund Bjørn Harald Vik tok opp en påstand om at det er en utvikling i samfunnet der det tilsynelatende er mer motstand mot skyting og jakt, og hva publikum kunne tenke seg å gjøre for å snu denne trenden.

Tilbakemeldingene fra salen var at å invitere og inkludere flere og vise sporten vår fra en positiv side kan være et gunstig tiltak, både for å endre holdninger og spre kunnskap om god våpenskikk.

Lene Vågslid pekte på at det i utgangspunktet er ingen partier på Stortinget som aktivt motarbeider skyttersporten og at jakt og skyting har bred tilslutning i Norge.

– Men jeg ser at det i debatten for eksempel på sosiale medier er blitt svært polarisert. Sosiale medier gir ikke et korrekt bilde av opinionen. De som roper høyest i sosiale medier er ikke nødvendigvis representative for majoriteten. Den «stilltiende majoritet» – folk flest i Norge – er positive til jakt og skyting i Norge, mente hun.

Vågslid oppfordret også skytterorganisasjonene til å finne partimedlemmer på Stortinget – uavhengig av parti – som innehar både kunnskap og interesse for skyting og samarbeide med dem for å fremme skyttersaken til de folkevalgte.

SKAL TRE I KRAFT I 2021

Planen er at loven med tilhørende forskrift skal tre i kraft i januar 2021.

Høring om forslag til ny våpenforskrift er nå åpen og er det frem til 2. juni. [Forslaget kan leses på regjeringen.no her.](https://www.regjeringen.no/forslag)

Generalsekretær i Det Frivillige Skyttervesen (DFS) Jarle Tvinnereim.

TORE BROVOLD OG HARALD STENVAAG OPPNEVNT TIL NORSK IDRETTS ÆRESGALLERI

NSF er stolte av å kunne annonsere at to av våre siste medaljevinnere fra OL er oppnevnt til Norsk Idretts Æresgalleri.

Norsk Idretts Æresgalleri ble offisielt åpnet i Oslo Spektrum i januar 1991. Der ble om lag 150 utøvere og lag av Norges fremste toppidrettsutøvere gjennom tidene presentert med bilder og korte presentasjoner om hvem de var. Den gangen var det sportsjournalist og skytter Per Jorsett og fotograf Jan Greve som tilrettela Æresgalleriet.

I februar 2020 ble Æresgalleriet bli presentert i en ny digital versjon der utøverne og bildene ble tilgjengelige på en den nye nettsiden aeresgalleriet.no. Nettsiden er et samarbeid mellom NTB og Norges Idrettsleder-Veteraner med støtte fra Kulturdepartementet.

I forbindelse med det nye Æresgalleriet på nett, har nye potensielle kandidater blitt vurdert av et utvalg bestående av Grete Johansen, Jann Post, Bjørge Stensbøl, Anne Thidemann og leder Petter Riiser. Utvalgets innstilling på nye kandidater til Æresgalleriet har vært behandlet av styret i Norske Idrettsleder-Veteraner og vi er stolte over at skytterne Tore Brovold og Harald Stenvaag er blant de nye utpekte medlemmene til Æresgalleriet.

Både Brovold og Stenvaag er svært meritterte norske skyttere, som også er de to siste utøverne våre som har tatt medaljer i OL. Stenvaag tok sølv på 50m rifle liggende under OL i Barcelona 1992 og bronse på 50m helmatch under OL i Sydney 2000. Brovold skjøt seg til sølvmedalje i skeet under OL i Beijing 2008.

At de nå er innlemmet i Norsk Idretts Æresgalleri betyr at de for fremtiden vil stå blant Norges mest betydningsfulle utøvere.

KISEN OPEN 2020: – ET REKORDSTEVNE

REKORDHOLDER: Ole-Harald Aas fra Bærum PK satte to nye norske rekorder i Kisen Open med 580 og 582 poeng.

Kisen Open på 10m er Norges største åpne luftstevne og som seg hør og bør settes det rekorder når eliten møtes. I år kom det mange. Ole-Harald Aas fra Bærum PK, sto for to av de og tok 580 og 582 poeng i senior menn med luftpistolen sin.

// TEKST: Bjørn Myrset //

– Endelig er denne 580-grensen passert, sa den 25 årige pistolskytteren, som til daglig holder til i Forsvaret på Huseby. I desember satte Ole-Harald den forrige rekorden under et vurderingsstevne på Kolsås.

– 579 klang bra det også, men over 580, det er virkelig god musikk i mine ører, sa den ferske rekordholderen mens han mot-

tok gratulasjonene fra et samlet pistolmiljø.

– Det finnes ingen gode grunner for at hardtarbeidende norske pistolskyttere IKKE skal bli like gode som resten av Europa, sier den meget meritterte landslagstreneren Uwe Knapp fra Tyskland.

– Dette visste jeg ville komme, sa treneren. Ole-Harald er ung,

seriøs og sterk i hodet, og det var bare et tidsspørsmål når den mye omtalte 580 grensen i Norge ble passert. Gutten er god for - og klar for - mye mer om han vil, sa Uwe.

Slik snakker internasjonale trenere som ikke har tradisjon for å lage sperrer i egne eller andres hoder overhodet. Dagen etter det intervjuet skjøt offiseren 582 poeng, som nå da er den nye norske

rekorden. Knapp smilte med gutten og sola. Han fikk rett, igjen.

EN NY GENERASJON PÅ GANG

Tradisjonelt er de fleste av våre toppskyttene rekruttert fra Det frivillige Skyttervesen sin ungdomssatsing. Nå er tendensen litt annerledes. Og tipsene er at om få år, er de luftskytterne på landslaget kommet fra egne rekker.

Internasjonalt har vi sett de siste årene at toppskytterne i luftøvelsene er ca 20 år eller sågar under det. Også i Norge har vi nå tidenes yngste representasjonslag til EM.

Tradisjonelt har NTG-skolene gitt oss ferdig utdannede skyttere, og etter forholdsvis kort tid, har mange av disse omskolert seg fra DFS-skyting til match og luftskyttere. Nå kan det å vente med å starte til du er 17 være en hemsko. For nå kommer det ungdommer som har startet langt tidligere.

Kisen i Akershus, Aasa og Stange i Hedmark og et knippe lag i Østfold har flere ungdommer som er godt under 16 år, og som har startet på sin karriere som stående skyttere. Et godt treningsregime med kvalifiserte instruktører, tilgang på godt utstyr, og forsiktig progresjon i treningsmengde, har gitt de unge en flying start og resultatene er faktisk oppsiktsvekkende.

– Ungdom lærer svært raskt og med god treningsvilje, god veiledning og godt utstyr, kommer resultatene. Å omgås landets beste skyttere til daglig hjelper også på. Det er masse å lære og enkelt å snappe opp kunnskap her i hallen, sier Bergsvein Baardstu leder i

Kisen MSL.

Disse og andre 12–13 åringer i laget synes fort at sittende ble veldig kjedelig og kom seg derfor fort opp i stående. Noen med litt anlegg på ett stativ i den første tiden.

– Det er artig og se hvilken innsats de legger ned og ikke minst at det varmes opp skikkelig før de begynner å skyte og med gode uttøyinger etterpå. Dette gjør at skader unngås. De er med på treninger i regi av laget og i tillegg med på RTT-satsningen i kretsen

der det er ukentlige samlinger med Andrea Wick som flink trener, sier ildsjelen Bergsvein.

Andrea Ingstadbjørg Alstad (15) fra Kisen med aner fra trønderriket, er den som har tatt av mest i det hun allerede har fått sitt internasjonale gjennombrudd med resultater over 620 og deltagelse i junior finaler både i Luxembourg, Swedish Cup og nå sist Kisen Open.

På siste stevne, hvor arrangøren ønsker å behandle alle klasser med respekt, avviklet de en egen

Andrea Ingstadbjørg Alstad (15) fra Kisen MSL, satte ny norsk rekord i U16 40 skudd stå med 413,5.

finale for klasse U16. Med sannhet å melde ble en mektig imponert over den unge skytterjenta fra Kisen da hun på mesterlig vis la inn hele 249,9, som ble stevnets nest beste finale, uansett klasse.

13-årige Pernille Nor-Woll har også kommet godt i gang med sin ståskyting og har passert 605 poeng for lengst. Med foreldre som begge er aktive pistolskyttere har de skyte kompetanse i bøtter og spann.

– Vi tok et enkelt valg, det er langt hyggeligere å være ungdom i et godt tilrettelagt miljø enn å være enslig svale på en pistolbane. Pernille er veldig interessert i dette og det skal ikke stå på oss. Vi stiller opp og hjelper til. Takk og pris kom vi til denne klubben, for her lukter det kvalitet og toppidretts-satsing fra morgen til kveld, sier pappa Ingar Woll, som selv vant et av pistolstevnene under Kisen Open.

Kisen MSL var ikke mer beskjedne enn at de tok hele pallen i U16-klassen på stevnets siste dag da 14-årige Hanna Emilie Byrbotten Andreassen på imponerende vis i sin første finale tok tredjeplassen. Forleden så vi henne på over 412 poeng på et luftstevne i Alfhallen og i Akershus serien gjorde hun forleden 298 med kal 22. Også i de andre klubbene kommer det nå nye talentfulle skyttere på rekke og rad. Oppflasket i egne rekker. Vi gleder oss til fremtiden.

Trippel seier til U16-skytterne fra Kisen under Kisen Open dag 2. Fra venstre: Pia Nor-Woll (13), Anna Ingstadbjørg Alstad (15) og Hanna Elilie Byrbotten Andreassen (14).

Mattias Czternasty Hembre fra Bærum PK, hevet den norske juniorrekorden på luftpistol til pene 568 poeng.

SIUS

 SWISS PRECISION

Vi vil ha deg!

SIUS AG har hovedkontor i Zurich i Sveits, og regnes i dag som verdensleder i utvikling, produksjon og salg av elektroniske skiver for skyting med pistol og gevær.

Sveitsisk kvalitet er verdenskjent, og fabrikken har svært høy status i det internasjonale marked.

SIUS AG ble stiftet i 1949, er representert i over 100 land, og eneleverandør skyteskiv er til OL og VM.

El Score AS er **SIUS AG** sin eksklusive partner i Norge, og er i sterk ekspansjon.

For å møte utfordringene til videreutvikling av selskapet søker vi CEO for gradvis avløs-

ning for dagens leder etter oppnådd alder. Ny leder vil få tilbud om på sikt å bli hovedeier.

Arbeidsoppgaver:

- Utarbeide markedsoppgaver og strategier
- Omsette strategier til praksis
- Tett samarbeid mot Skytterlag og Pistolklubber
- Ta del i prosjekt
- Budsjett og resultatansvar
- Arrangere utstillinger og stand

Vi søker deg med følgende kvaliteter:

- Gode lederegenskaper med ansvar og gjennomføringskraft
- Evne til å arbeide strukturert, både selvstendig og på lag
- Beherske Engelsk skriftlig og muntlig

- Gjerne med erfaring fra salg og markedsføring
- Erfaring og/eller kjennskap til Norsk Skyttermiljø
- Initiativrik og engasjert med evne til å skape god energi
- Ha anledning og vilje til reisevirksomhet
- Ha evne til å sette kundenes ønsker og behov i fokus

Vi kan tilby:

- Garantilønn i kombinasjon med gode provisjonsvilkår
- Gradvis økende eierskap i El Score etter resultatoppnåelse
- El Score AS kan og selges i sin helhet for interesserte kjøpere

Vi ser frem til å høre fra deg!

El-Score

Romsdalsveien 6, 6300 Åndalsnes

Henvendelse: post@sius.no eller til Ottar Dalset tel +47 911 20200
Søknad med vedlegg sendes: post@sius.no innen **15. april 2020**
Se også www.sius.com

ERIK OG RUBEN VAR NORGES BESTE

Ruben Grønbeck Lillerud skjøt mesterlig på siste dag av World Cup på Kypros og ble beste norske skytter i OL-trap. Vi oppsummerer WC-runden i Larnaca der skeetskytteren Erik Watndal sto for den aller beste prestasjonen.

World Cup lerdue på Kypros ble en konkurranseuke der det bare lyktes nesten for våre seks skyttere i aksjon i de to OL-grenene i lerdue.

Malin Farsjø var nok en gang ensom norsk kvinnelig skytter i denne World Cup-runden. I februar imponerte hun stort med 5.plass i Kypros Grand Prix, men tilbake på øya en måned senere

så lyktes hun ikke helt. 25 treff på den midterste serien var strøket, men med seriene 21-20-25-21-23 havnet hun til slutt på 27.plass, åtte treff bak finalegrensa, med sine 110 treff.

I herreklassen i skeet leverte Erik Watndal den beste norske prestasjonen på Kypros med en 16.plass. Med en 23-runde i starten var han på etterskudd tidlig i en av de tøff-

este World Cup-konkurransene noen gang. Finalegrensa endte til slutt på hele 123 treff, som vi ikke har sett i en WC-konkurranse på over fem år. Alle de tre norske skeetgutta startet forsiktig, men viste etter hvert at nivået er inne. Både Erik Watndal og Jonas Filtvedt avsluttet med 74 av 75, mens Jørgen Engen var på samme vei før han mistet noen duer helt mot slutten.

– Vi mangler ennå litt på å kjempe helt øverst, men jevnt godt likevel. Både gutta og Malin har fått trent godt hjemme og på treningsleirer på Kypros i vinter. Jeg tror vi er i rute og regner med at vi får vist det utover våren, sier landslagstrener Ole Henrik Gusland.

På OL-trap lå Espen Unneland helt oppe på 16.plass etter første dag, bare en due bak finalegrensa etter 22-24-25 på de tre første seriene. Espen har tatt nye steg denne vinteren og vant det store GP-stevnet i Malaga i januar, foran blant annet den regjerende

verdensmesteren Coward-Holley. Også i WC Kypros fikk han vist sitt potensiale, men dessverre gikk det tyngre andre dag og han endte på 56. plass, sju treff bak finalegrensa.

Men Ruben Grønbeck Lillerud tok ansvar på dag to og skjøt 48 treff og klatret oppover på listen. Med 23-20-23-24-24 fikk unggutten fra Romerike, som fortsatt holder junioralder, virkelig vist at han har jobbet godt i vinter og er klar for årets mesterskap.

– Espen lærer for hver gang vi

er ute. Han imponerer meg den første dagen og jeg er så glad for at han får erfaring med å være blant de beste. Ruben har fire flotte runder og en 20-runde der mye skjer rundt ham under skyting. Også fin erfaring. Gutta er på vei og jeg håper vi får flere sjanser senere i år, sier landslagstrener Magne Østby.

Malin Farsjø var eneste norske kvinnelige skytter i denne World Cup-runden og Erik Watndal var stod for den beste norske prestasjonen. Her er de begge avbildet under Grand Prix på Kypros tidligere i år.

FOREDRAG OM BLY OG MILJØ PÅ SKYTTERMESSEN

Fra venstre: Gudny Okkenhaug, Petter Snilsberg, Rolv Vogt, Magne Bolstad og Ida Vaa Johnsen.

Bly og miljø ble et viktig tema under Skyttermessen 2020. Det ble holdt foredrag med NSF, NJFF og DFS og eksperter fra Asplan Viak, Forsvarets Forskningsinstitutt, Forsvarsbygg, Norges Geotekniske Institutt og Universitetet i Oslo for å informere og diskutere om dette viktige temaet.

// TEKST: Haakon Stensrud //

Utgangspunktet for foredragene og debatten var mulige EU-restriksjoner mot bly, og forhold som ble debattert var alternativer til bly for skyttere, konsekvensene for sportsskyting og jakt og erfaring med opprydding av bly fra både tørr grunn og våtmarksområder. Debatten ble ledet av tidligere politisk redaktør i VG og TV2, Stein Kåre Kristiansen.

Vidar Nilsen fra Norges Jeger- og Fiskeforbund (NJFF) fortalte om EUs mulige blyforbud. EU bruker 2020 først og fremst på å innhente informasjon, og dette vil det komme en rapport på i oktober som vil danne kunnskapsgrunnlaget for veien videre i EU.

– Slik det ser ut nå vil det til syvende og sist trolig være snakk om å innføre restriksjoner, og sportsskyting med hagle er det som mest sannsynlig vil få restriksjoner fra EU først. I Norge er det først og fremst jegere som har engasjert seg, men jeg ser nå at flere aktører i samfunnet begynner å røre på seg og jobbe mot disse mulige restriksjonene, sa Nilsen.

NSFs president Håvard Larsen informerte om at blant annet NSF og det internasjonale skytterforbundet ISSF for tiden jobber aktivt for å informere om skytternes synspunkt i forbindelse med EUs informasjonsinnhenting.

Deretter holdt en rekke eksperter innlegg om temaet, om alt fra erfaringer fra håndtering og opprydding av skytebaner, forebygging, tiltak og

risikovurderinger.

[LAST NED PDF MED ALLE FOREDRAGENE HER.](#)

Til slutt ble det ivrig tatt opp flere spørsmål fra salen som fagekspertene svarte på. Alt fra hvilke pålegg skytterklubber kan forvente i fremtiden, hvilke løsninger man bør satse på, og så videre.

TRENGER MER TID

Et tema som var gjennomgående er at det fremdeles er et stort kunnskapsbehov om blyforurensning på sivile skytebaner. Det kreves derfor mer kartlegging og forskning før man kan fastslå hvilke tiltak som gir best effekt for å rydde opp.

– Vi har et stort kunnskapsbehov rundt dette. Tiltakene vi har per i dag er ikke bare kostbare økonomisk, men uten et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag er også de langsiktige miljøkostnadene med ulike tiltak uklart. Man bør ta seg tid til å gjøre de riktige beslutningene som ikke fører til nye problemer i fremtiden, sa Rolf Vogt fra

Universitetet i Oslo.

På spørsmål om hvorfor man ikke har større kunnskap om temaet var svaret at større miljøfarer enn blyforurensning tidligere har tatt fokus i Norge.

– Svaret er delvis at fokuset har vært på kvikksølvforgiftning, og det er nå heldigvis redusert – dermed går man videre til bly. Det er viktig å rydde opp i, men kunnskapsgrunnlaget bør bygges opp som et fundament før for eksempel miljømyndighetene kommer med konkrete pålegg om tiltak til sivile skytebaner, la Vogt til.

På spørsmål om hvordan klubber eventuelt skal finansiere eventuelle oppryddingsprosjekt var NSFs president Håvard Larsen klar på at dette er uavklart per i dag.

– Det finnes per i dag ingen reelle støtteordninger for miljøtiltak for grunneiere av skytebaner. Finansiering blir et svært viktig tema i tiden fremover, avsluttet Larsen.

Løvenskioldbanen i Bærum er bygd i nærheten av våtmarksområder.

MASSEVIS Å GLEDES OVER

Ingrid Marie Håkenåsen fra Krapfoss vant sin aller første internasjonale seier under Swedish Cup, mens Jeanette Hegg Duestad fra Nøtterø vant 3 x sølv individuelt, men ble beste skytter sammenlagt uansett klasse og vinner av en ny luftrifle fra Walther.

Jeanette Hegg Duestad - førsteårssenioren fra Nøtterø - vant meget fortjent en luftrifle til en verdi av 35–40 000 kroner etter å ha blitt kåret som stevnets aller beste rifleskytter uansett kjønn og alder, under Swedish Cup i Sævsjø i januar.

// TEKST: Bjørn Myrset //

Bortimot 600 skyttere fra 10 land satte hverandre i stevne i Sævsjø denne gang. Med sterke serier på 631, 628 og 627,7 på de tre innledende og 3 x sølv i finalene, innfridde Jeanette Hegg Duestad alle våre forventninger og ble beste poengsamler i Nordens største 10m luftstevne. Her havnet Henrik Larsen fra Krapfoss på tredje plass, etter å ha kapret et gull og en bronse denne gang. Henrik

levarte sterke 630,4 på sin beste serie.

Bredden i norsk seniorriflesport er ikke så aller verst sammenlignet med våre naboland. Dette dokumenteres best ved at Katrine Lund fra Elverum vant gull på første finaledag, hun var også best innledende på dag 3, med 628,8, men sto over finalen på grunn av tidspress for å rekke skolestart.

Ingrid Marie Håkenåsen (26) fra Krapfoss fikk sitt definitive gjennombrudd med en meget imponerende seier i det siste stevnet (hun var i nieren bare med et skudd). Juniorlandslagstrener Andrea Wick beviser fortsatt kapasitet med to finaler denne gang, og sågar bronsemedalje på 2. dag av stevnet.

På herresiden var Henrik Larsen

vår skarpeste i denne konkurransen. Han tok en gull og en bronse med seg denne gang. Bak seg har han fem Kisen skyttere med seg i finalene. Best ut av disse kom Benjamin Thingsrud Karlsen og Endre Hagelund som tok sølv og bronse på dag 3. Simon Kolstad Klaussen (3) Øyvind Solbrekken Flatla (2) og Jon Hermann Hegg (2) kom også til finaler, men uten å nå pallen denne gang.

JUNIORENE GLEDER OGSÅ

Julie Johannesen fra Fredrikstad fortsetter der hun slapp i RIAC Luxembourg ved årsskiftet, og ble kåret som stevnets beste kvinnelige juniorrifleskytter etter å ha kapret 1 gull og 2 x sølv i Sævsjø. Mari Løvseth fra Stange SS beviste spirende form og finalekvalitet da hun klinket til på stevnets siste dag med seier i juniorfinalen. Bak disse to vartet også Karina Stette fra Kisen opp med fine 624,9 på siste dag, som ga andreplass i kvalik og fjerdeplass i finalen. Sandra Frøholm fra Kisen, fikk sin aller første internasjonale finale etter å ha passert 620. Og, som ikke det skulle være nok, kom 15-åringen Andrea Alstad Ingstadbjørg fra Kisen med til to finaler, hvor hun endte på en sterk 5. plass på den første finalen, etter meget sterk skyting. Det gror godt.

FLERE MEDALJER

Også blant juniorrifle gutta ble det flere medaljer med hjem. Tobias Bernhoft-Osa, fra VBS og Sigmund Grimsrud fra Krapfoss innfridde og leverte jevnt og godt hvilket ga henholdsvis en gull til Tobias og en sølv til Sigmund. Sigmund farlig nær seier da han havnet i shootoff om seieren på dag 1. Litt overraskende, men

desto mer gledelig, at Oliver Gylta Olsen fra Fredrikstad entret pallen to ganger og hentet både en sølv og en bronse. Martin Voss fra Kisen fikk også en finale på siste dag. Ann Helen Aune innfridde På aller siste dag vartet Ann Helen Aune fra Mysen PK opp med en meget jevn og fin finaleserie og vant et etterlenget gull, tidligere hadde hun en bronse fra dag 1.

Like gledelig som seieren til Ann Helen, var det at Elena Eikevoll Heltne på dag 2 kapret seg en finlepplass, etter fine 549 poeng. Hun

endte på 8 plass, men fikk finale erfaring. På de andre dagene ble hun nr 9. Godt gjort det også.

UKRUTT FORGÅR EI

Det var relativt få pistolskyttere fra Norge med denne gang. Kisen Open helgen etter var vurderingsstevne til EM. Vi aner at alle de andre som normalt deltar her pusset formen. Men blant de som deltok og sågar entret finalene denne gang, var det to godt voksne kvinner. Aina Sandstøl fra Sandnes PK og evig unge Ingeborg Gran fra Steinkjer PK. De fornek-

Tobias Bernhoft-Osa slo igjennom i Luxembourg, han vant også en seier i Swedish Cup, men her fikk og Sigmund Grimsrud (til venstre) fra Krapfoss og Oliver Gylta Olsen fra Fredrikstad sine internasjonale gjennombrudd med medaljer som resultat.

ter seg ikke. Skyter jevnt rundt 555- 565 og kommer til finaler år ut og år inn. Så også i år. Imponerende faktisk.

– Det er ikke noen grunn til å slakke av om en blir litt opp i åra, sier Ingeborg og Aina som begge begynte med pistolskytingen i voksen alder. Dette er tvert imot en sport hvor det går an å holde på lenge, det burde langt flere av våre skyttere gjøre, sier Ingeborg.

Hvor ligger motivasjonen til å fortsette?

– Det ligger i å føle mestring, sier Aina som nå prater på både inn og utpust. Det å kjenne den vanvittige rusen du får, når du en gang imellom klarer å bekjempe det trykket som kommer i finaler: Det er verdt all treningen, reisingen og pengene en bruker på dette. Ellers har vi det jo sabla morsomt også da, sier Aina og ler sin herlige latter.

Blant gutta var det nære på alle tre dagene for Ingar Woll fra Bærum pk, som var bare 1 el 2 poeng bak finalegrensen alle tre dagene.

To juniorkvinner på pallen: Ann Helen Aune (til venstre) og Elena Eikevoll Heltne entret sammen pallen under Swedish Cup.

PARASKYTTERNE

Heidi Rogne-Sørli fra Kisen vartet meget gladelig opp med 635,8 og seier på stevnets siste dag, etter å ha blitt nummer 2 på de to første dagene av stevnet. Det er verdensklassenivå. Therese Løvhaug fra Krapfoss er tilbake etter sykefravær og viser tidvis kvalitet og kommer nok når treningsarbeidet blir tatt opp igjen. Ellers registrerer vi at det er svenske Paraskyttere med i pistol finalene i seniorklassen både for kvinner og menn. Sånn kan integreringsarbeidet også fungere.

VETERANENE

Blant veteranene var det den særs så aktive Arne Morten Nyfløt fra Gudbrandsdal som igjen hevdet seg best blant rifleskytterne med en bronse på dag en, mens Terje Storholdt fra Oslo PK kom best ut av det av pistolskytterne med to femteplasser.

Aina og Ingeborg beviser om og om igjen at skyting kan en bedrive lenge om en ønsker.

VINTERSERIEN PISTOL 2019/2020: AMPUTERT AV COVID-19

Da er vintersesongen snart over, og for vinteridrettene kom det litt fortere en planlagt. For helårsidrettene ser det også traurig ut for tida, med aktivitetsforbud og karantene over en lav sko. Skyttersporten og Vinterserien er intet unntak, og seriens 5. og siste runde ble avbrutt halvveis, med den følge at siste runde ble kansellert i sin helhet. Resultatlista etter 4.runde ble derfor tellende som sluttabell.

Resultatmessig fikk vi en geografisk spredning på «pallen»: Skytterne fra Trondheim SSK vant foran Hafrsfjord PK, og med Ørland PK på tredje. Gratulerer, og diplomer kommer behørig utstedt fra forbundskontoret!

28 lag fra Tromsø i nord til Kristiansand i sør deltok gjennom serien.

I 10-årsjubileumssesongen 2017/18 for Vinterserien ble det gitt pengepremier på tilsammen kr 10.000 (4-3-2-1) for de tre på pallen, pluss et vilkårlig trukket deltakerlag. Dette er blitt videreført for senere sesonger. Denne gangen ble det Haugesund PK (7.plass) som ble trukket ut, og mottar «tusenlappen».

Lurer du på hvor ditt lag havnet? [Klikk her for å se seriens side med løpende oppdateringer](#). Her finner man også reglementet og historiske resultater.

De to første rundene blir alltid avholdt i uke 42 og 46, fra mandag til søndag, og de tre siste går vinterstid i ukene 3-7-11. Alle approberte stevner i hurtig finpistol teller med, også om de kombineres med andre kalibre.

Alle lag med minst 4 skyttere i samme stevne er automatisk med i serien, og er det flere skyttere teller de fire beste. Lagene kan delta i flere stevner samme uke/runde, og da teller det beste stevnet. MEN; Husk at dette er minst like mye et rekrutterings- og sosialt tiltak.

Takk for innsatsen, hold dere friske og ta vare på hverandre!

Hugo Haug, Vinterserie-oppmann for NSF

BRUK AV SCATTSIMULATOR

Å bruke en skytesimulator i treningsarbeidet sitt kan være både morsomt, inspirerende og lærerikt. Den grafiske visningen på skjermen gir deg mange svar, men tallene bak kan være enda viktigere å forstå. Her er noen tips til deg som benytter Scattsimulator.

// TEKST: Malin Westerheim, landslagstrener Para Rifle //

Pistol- og rifleskyttere over hele verden benytter seg av Scatt på trening både innenfor bredde- og toppidretten. Holding og avtrekk måles på mange måter i både millimeter og millisekund, men det er ikke alltid like enkelt å forstå de ulike parameter. Vi prøver å forklare i denne artikkelen.

Du starter med å feste en sensor på våpenets pipe, og sensoren gjenkjenner skiva og kan gi deg millimetervisning av hvordan bevegelsene dine er før, under og etter skuddet er avfyrt. Gjennom denne type trening kan du altså lagre bevegelsene dine for hvert skudd, gå tilbake og spille bevegelsene på nytt mens du analyserer deler av teknikk som blant annet inngang i skiva, bevegelser og holdeområde.

KALIBRERING OG JUSTERING

Når du først åpner programmet og starter en trening i ditt navn, vil du få opp et lite vindu hvor du vil se en hvit runding, som får et kryss og en rød pil inni seg når du sikter på skiven. Her skal du gjøre ett skudd eller klikk for å sentrere og «skru inn» simulatoren, ved å fortelle den at når siktebilde ser slik ut er det midt i for

meg. Du har nå gjort den første «innskytingen». Herfra er det små justeringer som skal til. Du må gjerne skyte på vanlig elektronisk skive samtidig, men bestem deg gjerne for hvilken skjerm du skal «følge» slik at du ikke blir forvirret hvis du skal skru eller gjøre andre justeringer underveis. Måten vi skrur på når vi følger Scatten er å klikke på skuddet som er skutt i blinken, holde knappen inne og dra skuddet til omtrent der du så at skuddet skulle sitte, eller omtrent der skuddet på monitoren viser at du traff, for å få omtrent likt treffbilde. Dette vil som regel aldri stemme helt overens, men det blir cirka likt. I det siste programmet «Scatt Expert» klikker man på «Gjør kalibrering» og klikker deretter kun der du ønsker å flytte skuddet.

ULIKE FARGER OG BETYDNINGER

Pipa med sensoren er din form for malerpensel. I det du har fått skytesimulatoren til å få kontakt med skiva, noe som lett gjøres ved å følge bruksanvisning, er det om å gjøre å tolke og forstå de bevegelsene og resultatene som skytesimulatoren gir. Det er flere farger, streker og ulike ting å forholde seg til, så derfor har vi

laget en oversikt:

1. **Den grønne linja** er den første som registreres når du kommer inn i skiva eller sikteområdet og videre mot midten. Den grønne streken registrerer altså dine bevegelser i det du kommer innenfor sensorens kontrollområde og mot midten av skiva.
2. **Den gule linjen** viser siste skundet før skuddet går av. Den gule linjen registrerer altså dine bevegelser det siste sekundet før skuddet går av.
3. **Den blå linjen** viser bevegelsen og avstanden mellom «slutten» av siste sekundet og senter av avtrekket, og gir en indikasjon på hvor god koordinasjon og holding og avtrekk man har.
4. **Den røde linjen** viser bevegelsene dine etter skuddet har gått av.

Når du ser en reprise av et avfyrt skudd, vil strekene og fargen på disse fortelle deg mye nyttig, og du kan se reprise av skuddet ved å dobbeltklikke på skuddet i skuddlisten til venstre, eller klikke én gang på det og deretter mellomromstasten eller «enter».

#	D	R	T	10a0	10a5	S1	S2	DA
1	↗	10.4	12.8	94%	58%	18.6	15.9	0.4
2	→	10.4	11.9	71%	33%	22.7	19.6	1.4
3	←	10.6	13.1	95%	56%	16.6	16.2	1.0
4	↘	10.6	13.3	75%	25%	28.5	30.4	1.5
5	↖	8.8	11.0	93%	27%	16.8	13.6	2.4
6	↑	10.0	16.4	97%	53%	15.7	21.1	1.4
7	↖	9.8	11.7	100%	61%	15.6	13.9	1.3
8	↑	10.5	15.4	100%	65%	16.5	16.0	1.7
9	↙	10.3	12.0	96%	55%	18.5	15.0	1.4
10	↘	10.3	10.8	86%	12%	16.8	14.7	1.4
97		101.7	12.8	90%	44%	18.6	17.6	1.4

PARAMETRENE

#: Antall skudd som er skudd, og det nederste tallet i uthevet skrift er totalsum i heltall

D: Plassering av skuddet i hvilken retning på skiva.

R: Skuddets verdi, og uthevet tall nederst er totalsum på skuddene i desimaler.

T: Tid som er bruk fra simulatoren registrerer bevegelser inne på skiva. Uthevet tall nederst er gjennomsnittlig tid de siste 10 skuddene.

10a0: Prosentvis andel av holding i siste sekund som er innenfor 10,0 hvis alt hadde vært helt sentrert i skiva. Uthevet tall nederst er gjennomsnittet av siste 10 skuddene.

10a5 eller 10a1: Prosentvis andel av holding i siste sekund som er innenfor 10,5 hvis alt hadde vært helt sentrert i skiva. Uthevet tall nederst er gjennomsnittet av siste 10 skuddene.

10,0: Prosentvis andel av holding i siste sekund som faktisk er innenfor 10,0. Uthevet tall nederst er gjennomsnittet av siste 10 skuddene. **10,5 eller 10,1:** Prosentvis andel av holding i siste sekund som faktisk er innenfor 10,5. Uthevet tall nederst er gjennomsnittet av siste 10 skuddene.

S1 eller mm/sek: Gjennomsnittlig lengde basert på frekvens og over hvor stort område i blinken holdingen i siste sekund går. Uthevet tall nederst er gjennomsnittet av siste 10 skuddene.

S2 eller mm/250ms: Gjennomsnittlig lengde basert på frekvens og over hvor stort område i blinken holdingen i siste 0,25 sekund går. Uthevet tall nederst er gjennomsnittet av siste 10 skuddene.

DA: «Avtrekksparemetret» som viser avstand i mm mellom holdingen og senter av det avfyrte skuddet. Desto høyere tall det er her, desto dårligere koordinasjon av holding og avtrekk har man. Jo lavere, jo mer presisjon.

Når filen er ferdig skutt, vil det være en uthevet linje hel nederst som oppsummerer hele filen med gjennomsnittlige og oppsummerende verdier for alle skuddene som er skutt.

PPC-KURS I LONGYEARBYEN

En fornøyd gjeng etter fullført kurs. <<

Undertegnede ble under NM i feltskyting på Dagali i 2019 bedt om å komme til Longyearbyen for å holde kurs i PPC-skyting for pistolgruppa i Svalbard Turn. Jeg har selv bodd i Longyearbyen i noen år og lagt ned en del timer på skytebanen der, så jeg var ikke spesielt tung å be.

// TEKST OG FOTO: Espen Halvorsen, Farris Sportsskyttere //

Etter å ha kikket litt på kalenderen ble det spikret en dato for kurs. Fredag 6. september 2019 møtte seks forventningsfulle skyttere opp i Svalbardhallen for teoriundervisning. Etter 3 timer med blant annet gjennomgang av regler, demonstrasjon av skytetillinger og en avsluttende prøve, var alle klare for en dag på skytebanen.

Lørdags morgen var alle på plass på utebanen høvelig kledd for en dag i friluft. Temperaturen lå på rundt null grader. Det ikke lov å skyte med hansker i PPC, så det ble noen kalde fingre i løpet av dagen, men ingen sure miner for det.

Banen måtte forberedes før skyting og midlertidige stolper

for skyting fra barrikade ble satt opp. Skivestativ og rammer hadde blitt snekret sammen på fredag så nå var det bare å få satt disse på plass.

Utebanen som går under navnet "Gruve 3-banen" ligger fint til ovenfor flyplassen. Her er det standplasshus og varmebu. Plasse-ringa av banen gir tidvis vindkast

Kursdeltakerne fikk oppleve at skyting med venstre hånd er ikke lett, selv med støtte.

ikke bare fra én side men fra “alle kanter”. Dette fikk vi erfare gjennom dagen da vi ved et par anledninger måtte springe og hente inn skiver som blåste av stativene. Godt med stifter ble oppskriften for å holde skivene på plass. Etter å ha rigget opp banen var det tid for litt praktisk skyting. De fleste fikk en aha-opplevelse at det å skyte med støtte mot stolpe, skyte med venstre hånd eller skyte sittende gir noen utfordringer

En av deltagerne som på fredagen hadde uttalt “at det kan da ikke være noe vanskelig å skyte seg opp i den nest laveste klassen” måtte bite dette i seg i løpet av dagen.

Etter en del øving var det nå klart for konkurranse. Det var et ønske om å skyte en full 150-skudds match slik at man kunne bli registrert med et WA-nummer og på denne måten få lov til å konkurrere andre steder når dette måtte høve seg.

Derfor satt vi opp et klubbstevne der alle prosedyrer ble fulgt slik at stevnet kunne rapporteres inn til forbundet og skytterne bli registrert.

Vi hadde allerede under treningen øvd på standplasskommandoer og sikker våpenhåndtering, så denne delen gikk veldig bra. Verre var det med 2 x 6 skudd med omlading på 20 sekunder. Hurtigladere og kalde fingre er som sagt ingen god kombinasjon, men etter en stund fikk man teken på dette. Til tross for vind og vekslende værforhold gikk skytingen fint. Mestringsen steg utover dagen. Noe resultatene på skivene viste klart og tydelig.

Etter å ha gjennomført en 150 skudds match hadde vi fortsatt tid til overs. Da tilgangen på utebane midt på vinteren er begrenset,

falt valget på en 48 skudds match som skytes på avstander inntil 25 yards. På denne måten fikk vi gjennomgått en øvelse som man kan skyte innendørs i “Grønnbrakka” som er klubbens innebane for grovpistol. Her kan man og trene på 60 og 150 match på reduserte skiver.

Etter at all skyting var ferdig og banen ryddet var det tid for tilbagemeldinger fra deltagerne. Alle synes det hadde vært morsomt å prøve noe nytt og flere begynte å snakke om å kjøpe inn litt utstyr der man følte at man manglet noe.

Dette tyder jo på at Svalbard Turn om ikke lenge har sin egen PPC-gruppe som da ganske sikkert kan titulere seg med “Verdens nordligste PPC-klubb”.

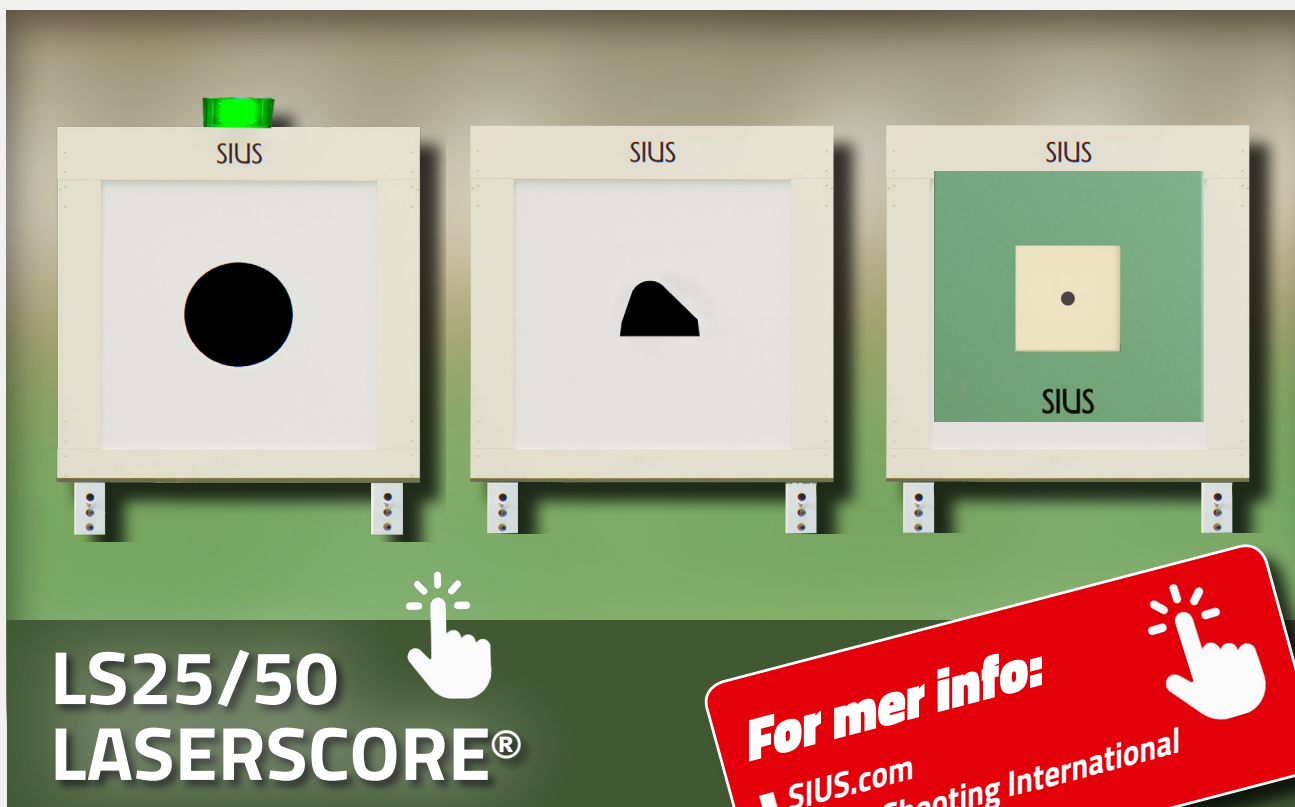
Vi PPC-skyttere her nede på fastlandet håper jo på at vi kan bli invitert til “World’s Northernmost PPC-1500 match” på Svalbard. En ting er i så fall sikkert: Jeg kommer!

“Nei, nei... Den bryter ikke streken.”

SIUS LS25/50

Skiven verden står i kø for å anskaffe!

10/15/25/50m og 100m for pistol / rifle

- Unik presisjon, 160 000 målinger/sek
- Høyeste godkjenning i ISSF
- Integrert rød/grønn led lys (for pistol)
- Hardox front for ekstra beskyttelse (.357 mag)
- SIUS Publikumsvisning – Internett live - mobil live

SIUS

Pålitelighet teller.....

El-Score

Romsdalsveien 6
6300 Åndalsnes

Tel: +47 911 20 200
post@sius.no

CLICK for more online...

Official ISSF Results Provider
Worldwide the only system with
ISSF-approval for all disciplines

KRIEGHOFF LUGER

IKONISK PISTOL MED RIK HISTORIE

Det hersker vel liten tvil om at Lugereren er en av de mest berømte halvautomatiske pistoler. Dens særegne utseende har gjort den lett gjenkjennelig. I fortsettelsen skal vi se litt på historikken bak Lugerpistolen og dens konstruktør og da spesielt Lugereren som ble produsert av Krieghoff. ◀◀

// AV HANS OLAV BJELVIN //

Luger P/08 er betegnelsen som står for navnet Luger, P for parabellum og 08 for det årstall (1908) da den keiserlige tyske armé antok pistolen som tjenestevåpen. Luger er navnet på konstruktøren, mens parabellum skriver seg fra den romerske forfatteren Vegetius sitt sitat «Si vis pacem, para bellum» som betyr «Om du ønsker fred, så bered deg for krig.»

Georg Luger ble født i Østeriket i 1849. Etter at han hadde avtjent tre års militærtjeneste jobbet han som ingeniør i den

Nord-Østerrikske jernbanen og puslet med våpenkonstruksjoner på si. I 1875 presenterte han sitt første skytevåpen - en rifle framstilt i samarbeid med en annen berømt våpendesigner og ingeniør, nemlig Ferdinand Mannlicher. De neste 20 årene viet Luger seg til utviklingen av sin riflekonstruksjon. Han jobbet en kortere periode for Ludwig Loeve & Company, før han startet som freelance våpeningeniør hos Deutsche Waffen und Munitionsfabrik (DWM), og det er nå ting begynner å skje.

Ved DWM kom Luger i kontakt med en annen freelance våpeningeniør, nemlig Hugo Borchardt. Borchardt var berømt for konstruksjonen av Borchardtpistolen, som var en stor halvautomatisk pistol. Georg Luger, som også var en meget god pistolskytter, så Borchardtpistolens potensiale, og ønsket å produsere en mindre og lettere pistol basert på Borchardtpistolens konstruksjonssprinsipper. Dette ville ikke Hugo Borchardt være med på, og lot i stedet DWM fortsette å produsere pistolen i sin opprinnelige form.

Da sveitserne skulle erstatte sin gammeldagse armerevolver, ble det arrangert en konkurranse for å finne den beste pistolen. I konkurransen deltok konstruksjoner fra Bergmann, Mannlicher, Mauser og Borchardt/DWM. Ingen av de konkurrerende konstruksjoner var hverken bedre eller dårligere enn de andre. Resultatet var at ingen pistoler ble antatt og en ny konkurranse skulle utlyses. I kjølvannet av konkurransen gikk plutselig DWM ut med at de hadde en ny og forbedret utgave av Borchardt-pistolen for testing, forsøksmodell II. Denne dukket imidlertid aldri opp, og har siden glimret med sitt fravær.

Georg Luger var hele tiden sentral i videreutviklingen av det som etter hvert ble kalt for Borchardt-Luger. Ved den nye konkurransen i 1898 stilte DWM med en ytterligere omarbeidet Borchardt-Luger, kalt forsøksmodell III. En viktig detalj nå er at den 30. september 1898 får Luger patentet på den nye pistolen, forsøksmodell III. Ikke DWM, ikke Borchardt men Luger. Lite vites om hendelsesforløpet rundt dette, men det kan synes som at Georg Luger gikk bak ryggen på både DWM og Borchardt. I 1899 hadde Luger klar forsøksmodell IV, som vant alle utslagskonkurranser med andre våpen. Etter noen små forandringer, ble pistolen antatt av det Sveitsiske forsvaret i 1900, under betegnelsen «Ordonaz-Pistole 1900 system Borchardt-Luger». Luger satt som sagt på patentet, og om DWM ville produsere pis-

tolen måtte de godkjenne Lugers selvstendighet. Her er det at Borchardt forsvinner inn i glemselen, om enn ikke helt. I 1909 gjør Borchardt et desperat forsøk på å modernisere sin pistol, men det er allerede for sent. Han dør den 8. mai 1924 som en meget bitter mann, sviktet av både sin venn Luger og sin arbeidsgiver DWM.

Georg Luger var ikke bare en stor våpenkonstruktør. Han var også en dyktig selger og forretningsmann. I og med at han satt på patentet til sine våpenideer, tjente han store penger på blant annet Lugerproduksjonen. Som en skjebnens ironi, tapte Georg Luger hele sin formue under superinflasjonen tidlig på 1920-tallet. Han døde fattig, nedstemt og deprimert i Berlin i 1923. Om dette var noen trøst for Hugo Borchardt som døde året etter i 1924, vites ikke.

Så dukket det plutselig opp en Krieghoff Luger. En av totalt 10 000 og produsert i 1940. Disse pistolene var satt i bestilling hos Krieghoff av Herman Göring, og

skulle øremerkes for det tyske Luftwaffe. Dette etter at de hadde vunnet en anbudskonkurranse i 1934.

I 1886 etablerte Ludwig Krieghoff en våpenfabrikk i Suhl i Thüringia. Formålet var å produsere sportsvåpen og elektriske artikler. Sammen med seg på dette eventyret hadde Krieghoff en amerikaner ved navn Sempert. Firmaet fikk således navnet Sempert & Krieghoff, noe som skulle eksistere helt fram til slutten av andre verdenskrig. Sempert hadde tidligere hatt et nært samarbeid med Thomas A. Edison. Hva som kom ut av den elektriske delen av virksomheten vites ikke, men Sempert returnerte til Amerika og etterlot seg Krieghoff som eneeier av firmaet. Krieghoff sentrerte nå virksomheten rundt produksjon av hagler og jaktrifler.

Ludwig Krieghoff hadde to sønner. Ludwig Jr. og Heinrich. Junior studerte for å bli jurist, men Heinrich, som var født i 1889, gikk i sin fars fotspor. Han kom i børsemakerlære hos Fabrique

Pistolhylsteret til Krieghoff Luger er også ikonisk og er ettertraktet blant samlere.

En original Krieghoff Luger.

Nationale i Liege i Belgia. I 1916 etablerte Heinrich Krieghoff det som skulle fa navnet Heinrich Krieghoff Waffenfabrik. Etter farens død i 1924, tok Heinrich over farens firma Sempert & Krieghoff.

Han kontrollerte nå to firma, men med ulikt fokus. Mens Sempert & Krieghoff konsentrerte seg om produksjon av jaktvåpen, orienterte Heinrich Krieghoff Waffenfabrik seg mer og mer rundt produksjonen av militære våpen. I 1934 vant de, som tidligere nevnt, anbudet på produksjonen av 10.000 Lugere til det tyske Luftwaffe.

Ut fra serienummeret på den Krieghoff-Lugeren som dukket opp, og dokumentasjon i Randall Gibsons bok «The Krieghoff

Parabellum», er det produsert kun 100 stk av Lugeren i denne serien. I følge dokumentasjon i Randall Gibsons bok er produksjonstallet 100 og serien er bestemt for det tyske Luftwaffe. Lugerpistolene har blitt produsert av flere produsenter. DWM og Krieghoff har jeg nevnt, men også Ehrfurt, Berne, Vickers, Simson og Mauser har produsert Luger-pistoler. Ingen av dem har imidlertid oppnådd samme verdifulle status blant samlere, som Krieghoff Lugeren. Et raskt internettsøk avslører at Krieghoff Lugere i tilnærmet perfekt stand (såkalt «mint condition»), selges for godt over 100.000 kroner.

Til slutt er det vel ikke mer å si, annet enn at Krieghoff Lugeren inspirerte til et lite dykk i Lugerhistorien som er både

omfattende og fascinerende og dokumentert i en mengde bøker og oppslagsverk. Det jeg her har gjort, er å skrape litt på overflaten med utgangspunkt i den ikoniske Krieghoff Lugeren. Under utarbeidelse av denne artikkelen, har jeg støttet meg til «The Luger Handbook» av Aaron Davis. «The Krieghoff Parabellum» av Randall Gibson og «Parabellum: Pistolen som alltid var beredd for krig» av Anders Lybeck.

Jeg har skrevet meget om prosesser og utstyr som skal til for å produsere perfekte bly bullets. Nå vil jeg vektlegge hvordan en skaffer seg bly (Pb). Innholdet av antimon (Sb) og tinn (Sn) varierer meget avhengig av anvendelse. Det er eksempelvis stor forskjell på legeringen i linotype eutectic-alloy, hjulvekter, pipebeslagbly og lagerskåler.

// AV WILLY KLETTE //

Dajeg begynte å støpe blyprojektiler på 70-tallet var det lett og billig å få tak i bly med velegnet legering av antimon og tinn. Vår og høst var det bare å kjøre til en nærliggende bensinstasjon med min VW Boble med soltak, og spørre om å få en 20 liters dunk med hjulvekter. Eieren var bare glad for å bli kvitt blyavfallet. En sjelden gang var det en tidligere blå russ som forlangte betaling, men det var ikke mange kronene. Hjulvektene skulle så smeltes om. Dette måtte skje utendørs, da det ble produsert mye illeluktende røyk under smelteprosessen. Jeg brukte en rørleggerpotte og stativ av jern (Fe) og propan (C₃H₈).

Jeg gir nå en klar advarsel, om det fortsatt er noen der ute som har hjulvekter til omsmelting: Hjulvektene skal aldri vaskes før omsmelting. I enkelte ladebøker gis det meget farlige råd at blyet vaskes og tørkes før omsmelting. Noen dråper vann (H₂O) i flytende bly vil gi en kraftig eksplosjon, med fare for alvorlige brannskader.

Ved smelting vil veisandpartikler med densitet 2.7 g/cm³ og jernklips med densitet 7.1 g/cm³ flyte opp i blyet med densitet 11.3 g/cm³. Jeg begynte også ettersom jeg fikk mer erfaring å sette til 1% tinn, det vil si 100g i en 10 kg gryte. Jeg brukte så litt av et stearinlys som fluxmiddel og rørte kraftig rundt med jernsleiv med huller i.

Ved kraftig røykutvikling tente jeg på røyken eller den tente på av seg selv. Så brukte jeg sleiven til å fjerne klips, sand og oksider. Det speilblanke blyet hellet jeg så med egnet øse opp i eggekartonger eller Lyman jernformer.

Gjennom årene har sammensetningen i hjulvektene forandret seg, men alltid slik at antimonprosenten har blitt lavere. I eldre utgaver av Lyman Reloading Handbook var det opplyst at det var 9% antimon i hjulvekter. Senere lotter viser en helt annen sammensetning. I 1970 var det 5.08% Sb, 0.44% Sn og 0.12% As (Arsenikk). I 1974 var det 2.54% Sb, 0.21% Sn og 0.26%

As. I 1978 var det 3.03% Sb, 0.23% Sn og 0.17% As. Hvert grunnstoff i hjulvektene har en bestemt hensikt; antimon gjør legeringen hardere, tinn øker støpe kvaliteten og arsenikk i kombinasjon med antimon øker styrken. Ved støping ga 1978-lotten med tilsatt 0% Sn middels god støpe kvalitet. Samme lotten med tilsatt 0.5% Sn ga god støpe kvalitet.

Revolver-blybullets med hastighet under 800 fps, som .38 wadcutter og .32 wadcutter kan bestå av enhver blyblanding som gir god støpe kvalitet. Men minimum hardhet for bruk i .45 ACP og 9 mm automat pistoler må være ca. 12 BHN (Brinell hardhet) Det er hardheten i den siste lotten av hjulvekter.

Men denne hjulvektblanding var ikke egnet til min Smith&Wesson modell 27 .357 Magnum og Smith&Wesson modell 29 .44 Magnum. Til disse våpen var det nødvendig med en blyblanding med hardhet 18 BHN. En blanding med 6% Sb, 2% Sn og 92% Pb ville

oppfylle det kravet. Jeg gikk derfor til anskaffelse av linotypebly; 12% Sb og 4% Sn, 22 BHN og monotype bly; 15% Sb og 7% Sn, 28 BHN rettes til 19% Sb og 9% Sn, 28 BHN.

Det var lett å få tak i type bly fra skraphandlere. Den gangen var det blysats i rotasjonspressene til Aftenposten og Arbeiderbladet; det vil si rikelig tilgang på typemetall. Nå kunne en støpe med linotypemetall til rifle- og revolverprojektiler når en satte på messingbunnkopp. Uten bunnkopp kunne en pussig nok få blying fordi projektilet red på bommene, på grunn av hardheten. Det kom glødende kruttgass i mellomrommet, som medførte at enden smeltet og dermed ga blying. Så det jeg gjorde var å blande 1 del linotypebly med 1 del pipebeslagbly; 100%, og 1/3 monotypebly med 2/3- del pipebeslagbly. Fikk da 18 BHN.

Linjestøpemaskinen hadde vanlig skrivemaskintastatur. Trykket en bokstaven a fyltes a-formen med flytende bly. Bredden på linjen var avisspalten. Typemetall ga skarpe og harde tegn. Trykketeknikken ga enorm tilgang på typebly som illustrert i fotoet over.

Annonse:

Sliter du med skyttersynet?

Uklart korn, uklar blink, uklart siktebilde?
Adlerauge 0,3 eller 0,5? Eller vanlig tradisjonelt hullkorn?
Send meg brilleseddel på epost, eller som bilde med mobilen.
Jeg kommer med uforpliktende anbefaling.

skytterbriller.no

post@skytterbriller.no Optiker mnof Jan Brekke tlf. 916 38 941 Følg oss på [facebook](#)